

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO – 4101-005-02/2014

P/14/089

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/14/089 – Dotacje dla niepublicznych szkół artystycznych oraz nadzór nad tymi szkołami
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli - Delegatura w Poznaniu
<i>kontroler</i>	Teresa Michalak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 89462 z dnia 1 kwietnia 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Spółeczna Szkoła Muzyczna I stopnia Nr 1 im. Edwina E. Gordona w Poznaniu, zwana dalej Szkołą.
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Marek Runowski, dyrektor Szkoły, pełniący jednocześnie funkcję prezesa Zarządu organu prowadzącego Szkołę, tj. Fundacji Wspierania Powszechnej Edukacji Muzycznej w Poznaniu, zwanej dalej Fundacją. (dowód: akta kontroli str. 3-7)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w zakresie zapewnienia organizacji kształcenia wymaganej do uzyskania dotacji podmiotowych udzielanych z budżetu państwa na podstawie art. 90 ust. 4c ustawy o systemie oświaty² oraz prawidłowość ich wykorzystania i rozliczenia.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Wizytatorzy Centrum Edukacji Artystycznej, w wyniku kontroli przeprowadzonej w grudniu 2013 r., stwierdzili, że Szkoła nie spełnia warunków określonych w art. 7 ust. 3 ustawy o systemie oświaty, wydając zalecenia pokontrolne sformułowane w 17 punktach. Kontrola NIK wykazała, że większość zaleceń pokontrolnych nie została wykonana, a dyrektor Szkoły wprowadził w błąd dyrektora Centrum Edukacji Artystycznej informując, pismem z dnia 10 lutego 2014 r., o ich wykonaniu. Szkoła nie udokumentowała, że koszty rozliczone, jako wydatki środków dotacji za okres od stycznia 2013 r. do lutego 2014 r. faktycznie poniesione zostały na zadania określone w art. 90 ust. 3d ustawy o systemie oświaty, przy czym wyniki kontroli NIK ujawniły przypadki nieprawidłowego finansowania tymi środkami, m.in. kosztów obsługi finansowej organu prowadzącego Szkołę. Rozliczenia dotacji za okres objęty kontrolą sporządzane były w sposób niezgodny ze stanem faktycznym, co polegało m.in. na wykazywaniu wydatków poniesionych z dotacji w kwotach wyższych niż wysokość środków dotacji, którymi Szkoła dysponowała. Dane o faktycznej liczbie uczniów wykazywane w rozliczeniach dotacji nie wynikały z dokumentacji Szkoły, z uwagi na nieprowadzenie ewidencji frekwencji uczniów w

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.).

sposób umożliwiający ustalenie ich liczby, stosownie do wymogu określonego w art. 90 ust. 4c ustawy o systemie oświaty.

Z ustaleń kontroli wynika, że w okresie objętym kontrolą została wydana, przez organ prowadzący Szkołę, niezgodnie z przeznaczeniem kwota co najmniej 25.384,87 zł (tj. 23.255,87 zł - wynagrodzenia brutto trzech osób fizycznych oraz 1.730,00 zł – wynagrodzenie za prowadzenie ksiąg rachunkowych i sporządzenie sprawozdania finansowego Fundacji). Stwierdzono również nieprawidłowości w wydatkowaniu kwoty 168.274,37 zł netto powiększonej o należne od niej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych sfinansowane środkami dotacji podmiotowej z tytułu wynagrodzeń osób fizycznych, wypłacanych na podstawie zawartych z nimi umów o dzieło.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Zapewnienie organizacji kształcenia wymaganej do uzyskania dotacji.

Opis stanu
faktycznego

1.1. Dyrektor Centrum Edukacji Artystycznej w Warszawie (dalej, w skrócie: „Centrum”), w dniu 9 marca 2010 r., wpisał w ewidencji niepublicznych szkół artystycznych pod numerem 541/2/2010 Społeczną Niepubliczną Szkołę Muzyczną I stopnia w Poznaniu mieszcząca się przy ul. Boranta 2 w Szkole Podstawowej Nr 60. Aneks nr 1 do zaświadczenia o wpisie do ewidencji niepublicznych szkół artystycznych, wydany w dniu 16 kwietnia 2012 r. przez Centrum Edukacji Artystycznej w Warszawie dokonano zmiany adresu miejsca prowadzenia zajęć dydaktycznych na ul. Druskiennicką 32 w Poznaniu. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego w dniu 15 lipca 2013 r. dokonał zmiany nazwy Szkoły na Społeczną Szkołę Muzyczną I stopnia Nr 1 im. Edwina E. Gordona w Poznaniu.

Dane ujawnione w ewidencji niepublicznych szkół artystycznych pod numerem 541/2/2010 były zgodne z faktyczną działalnością Szkoły, co stanowiło o spełnieniu przez organ prowadzący Szkołę wymogów określonych w art. 82 ust. 5 ustawy o systemie oświaty.

Decyzją z dnia 28 września 2012 r., Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego nadał Szkole uprawnienia szkoły publicznej. W ww. decyzji, wydanej na podstawie przedłożonej przez Centrum dokumentacji z dnia 28 września 2012 r. z przebiegu postępowania w sprawie wniosku Fundacji o nadanie Szkole uprawnień szkoły publicznej stwierdzono, że Szkoła spełnia warunki określone w art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Nadane uprawnienia mogą być cofnięte w przypadku stwierdzenia niespełniania przez Szkołę wymagań określonych w ww. przepisie.

Organem prowadzącym Szkołę jest Fundacja, mająca swoją siedzibę w Poznaniu (oś. Władysława Łokietka 8 lokal nr 33), będąca osobą prawną. Fundacja wpisana została w dniu 1 lipca 2009 r. do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000332527.

(akta kontroli, str. 3-18, 20,31)

Według statutu Szkoły, jest ona sześciolletnią szkołą muzyczną I stopnia, dającą podstawy wykształcenia muzycznego. Szkoła rozpoczęła działalność z dniem 1 września 2010 r. Według planu zajęć zbiorowych, proces dydaktyczny prowadzony był w 7 oddziałach klasowych w klasach od I do III w roku szkolnym 2012/2013 (po 3 oddziały klasowe w klasie I i II oraz 1 oddział w klasie III) oraz w 10 oddziałach klasowych w klasach od I do IV w roku szkolnym 2013/2014 (po 3 oddziały w klasach od I do III oraz 1 oddział w klasie IV).

Według okresowych rozliczeń dotacji, w Szkole kształciło się 73 uczniów w roku szkolnym 2012/2013 oraz 87 uczniów w okresie od września do listopada 2013 r., a od grudnia 2013 r. – 85 uczniów. Jak wynika z ustaleń kontroli, dokumentacja Szkoły prowadzona była jednak w sposób uniemożliwiający ustalenie w sposób jednoznaczny faktycznej liczby uczniów w kontrolowanym okresie.

(akta kontroli, str. 20, 31, 55, 77-78, 619-620, 771-783)

W okresie objętym kontrolą (lata szkolne 2012/2013 i 2013/1014 do lutego) obowiązywał statut Szkoły sporządzony w dniu 10 lutego 2010 r. a następnie statut sporządzony 23 czerwca 2013 r. W statucie sporządzonym w dniu 23 czerwca 2013 r. zaktualizowano nazwę Szkoły, poprzez dopisanie nadanego jej imienia oraz pominięto postanowienia zamieszczone w § 47 ust. 4 statutu sporządzonego w dniu 10 lutego 2010 r. o treści: „W ciągu semestru uczniowie powinni napisać minimum 3 prace klasowe”.

Statut Szkoły określał w sposób ogólny zagadnienia objęte dyspozycją art. 84 ustawy o systemie oświaty, przy czym nie precyzował on praw i obowiązków pracowników niepedagogicznych. Stosownie do dyspozycji § 36 ust. 3 statutu z 10 lutego 2010 r., zakres obowiązków tych pracowników, a także ich odpowiedzialność ustala dyrektor Szkoły. W czasie kontroli, dyrektor nie przedłożył dokumentów świadczących o powierzeniu zakresu obowiązków i odpowiedzialności osobom wskazanym przez niego jako osoby prowadzące zajęcia dydaktyczne, w tym 4 osobom zatrudnionym na podstawie umów o pracę w roku szkolnym 2013/2014.

W protokole kontroli przeprowadzonej w grudniu 2013 r. przez wizytatorów Centrum opisane zostały nieprawidłowości dotyczące treści paragrafów od 44 do 50 statutu (sporządzonego w dniu 10 lutego 2010 r.). Uwagi Centrum odnosiły się m.in. do wewnątrzszkolnego systemu oceniania, wskazano także na konieczność ponownego opracowania tej części statutu, poprzez dostosowanie jego treści do wymogów rozporządzeń Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 8 kwietnia 2008 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w publicznych szkołach i placówkach artystycznych³ oraz z dnia 25 marca 2010 r. w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki⁴.

(akta kontroli, str. 19-40, 54-68, 819)

W dokumentacji Szkoły brak było arkuszy organizacyjnych na rok szkolny 2012/2013 oraz 2013/2014, mimo wymogu prowadzenia procesu dydaktyczno-wychowawczo opiekuńczego na ich podstawie, nałożonego postanowieniami statutu Szkoły.

(akta kontroli, str. 33, 817)

1.2. W okresie objętym kontrolą, wizytatorzy Centrum Edukacji Artystycznej przeprowadzili jedną kontrolę działalności Szkoły. Przedmiotem tej kontroli zrealizowanej w dniach 11 i 12 grudnia 2013 r. było spełnianie przez Szkołę wymogów określonych w art. 7 ust. 3 ustawy o systemie oświaty.

W protokole z ww. kontroli, sporządzonym w dniu 16 grudnia 2013 r. zamieszczono m.in. zalecenia oraz wnioski. W części protokołu dotyczącej wniosków podano, iż Szkoła na dzień kontroli nie spełnia warunków art. 7 ust. 3 ustawy o systemie oświaty, warunkujących posiadanie uprawnień szkoły publicznej, gdyż:

---

³ Dz. U. z 2008 r. Nr 65, poz. 400 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2002 r. Nr 3, poz. 28.

- nie stosuje ustalonych przez Ministra Kultury zasad kwalifikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów ustalonych dla publicznych szkół artystycznych,
- realizuje zajęcia edukacyjne przedmiotu chór w wymiarze niższym niż łączny wymiar obowiązkowych zajęć edukacyjnych określony w ramowym planie nauczania szkoły publicznej,
- nie zatrudnia nauczycieli przedmiotów obowiązkowych posiadających kwalifikacje określone dla nauczycieli publicznych szkół muzycznych,
- nie prowadzi prawidłowej dokumentacji przebiegu nauczania według zasad ustalonych dla szkół publicznych,
- nie realizuje programów nauczania uwzględniających podstawy programowe obowiązkowych przedmiotów artystycznych; nie posiada programów nauczania dla wszystkich realizowanych zajęć edukacyjnych.

Zalecenia pokontrolne sformułowane zostały w 17 punktach. Dotyczyły one m.in.:

- prowadzenia ewidencji uczniów oraz sprawozdawczości, w sposób zapewniający wykazywanie liczby uczniów ustalonej w sposób zgodny z przepisami dotyczącymi dotacji przyznawanej niepublicznym szkołom artystycznym,
- dokonywania skreśleń ucznia z listy uczniów w związku z rezygnacją zgodnie z prawem z jednoczesnym stosowaniem pisemnych wniosków o rezygnację lub innej formy dokumentowania,
- opracowywania arkuszy organizacyjnych roku szkolnego i sporządzania na bieżąco aneksów do nich, w związku ze mianami kadrowymi lub zmianami szkolnego programu nauczania.

Do ww. protokołu kontroli, dyrektor Szkoły nie zgłosił zastrzeżeń.

(akta kontroli, str. 54-68, 835)

1.3. Dyrektor Szkoły pismem z dnia 10 lutego 2014 r. poinformował dyrektora Centrum o zrealizowaniu zaleceń zawartych w protokole kontroli z dnia 16 grudnia 2013 r. Do dnia zakończenia kontroli (16 maja 2014 r.) sposób realizacji zaleceń pokontrolnych nie został objęty kontrolą sprawdzającą przez Centrum.

(akta kontroli, str. 69-76, 818)

1.4. Według zestawienia sporządzonego w czasie kontroli przez dyrektora Szkoły, proces dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczy prowadzony był w roku szkolnym 2012/2013 przez 15 osób zatrudnionych na podstawie umów o dzieło, natomiast w roku szkolnym 2013/2014 przez 11 osób zatrudnionych na podstawie umów o dzieło, 4 osób zatrudnionych na podstawie umów o pracę oraz przez 1 osobę świadczącą usługi w zakresie prowadzenia zajęć z rytmiki. W zestawieniu tym dyrektor wykazał osobę prowadzącą zajęcia z nauki gry na fortepianie w okresie od 1 września 2013 r. do 28 lutego 2014 r. na podstawie umowy o dzieło, jednocześnie w przedłożonym kontrolerowi NIK komplecie umów zawartych z kadrą pedagogiczną Szkoły nie było umowy o dzieło zawartej z tą osobą. W dokumentacji Szkoły nie było też rachunków wystawionych przez tę osobę za wykonanie przedmiotu umowy o dzieło, finansowanych środkami dotacji.

W treści żadnej z umów o dzieło zawartych przez Fundację z osobami wskazanymi w zestawieniu sporządzonym w czasie kontroli NIK przez dyrektora Szkoły, jako zatrudnione i prowadzące zajęcia dydaktyczne, nie wpisano, że ich przedmiotem jest prowadzenie procesu dydaktycznego z uczniami Szkoły.

W roku szkolnym 2013/2014, jedna osoba, wskazana przez dyrektora Szkoły jako prowadząca zajęcia dydaktyczne, nie spełniała wymogów określonych w § 4 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 września 2011 r., w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli szkół

artystycznych, placówek kształcenia artystycznego i placówek doskonalenia nauczycieli⁵. Dotyczyło to osoby, legitymującej się od 2002 r. wykształceniem wyższym - wydział kompozycji, dyrygentury, teorii muzyki i rytmiki na kierunku kompozycja i teoria muzyki w zakresie kompozycji, która prowadziła zajęcia z kształcenia słuchu. Brak kwalifikacji do prowadzenia ww. zajęć przez tę osobę stwierdzony został przez wizytatorów Centrum w trakcie przeprowadzanej kontroli.

(akta kontroli, str. 60-61, 72, 79-350)

1.5. Szkoła zapewniała bezpieczne i higieniczne warunki lokalowe oraz wyposażenie w sprzęt i pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji planu nauczania. Zajęcia dydaktyczne odbywały się w salach lekcyjnych udostępnionych przez Szkołę Podstawową Nr 62 w Poznaniu. W protokole z kontroli przeprowadzonej przez wizytatorów Centrum nie zamieszczono uwag do objętego kontrolą stanu wyposażenia w instrumenty muzyczne, pomoce dydaktyczne, sprzęt do nagrywania muzyki oraz rejestracji wydarzeń szkolnych.

(akta kontroli, str. 55, 56, 65-67, 613-615, 823)

1.6. Uczniowie Szkoły nie brali udziału w konkursach, turniejach i olimpiadach organizowanych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego lub Centrum, a także w innych formach rywalizacji krajowej i zagranicznej.

(akta kontroli, str. 819, 829)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Dyrektor Szkoły, pomimo pisemnego wezwania, nie przedłożył w czasie kontroli dokumentu świadczącego o powołaniu go na to stanowisko, lub o nawiązaniu z nim stosunku pracy. Według § 2 pkt 4c statutu Szkoły, osoba prawna prowadząca Szkołę powołuje i odwołuje dyrektora szkoły i ustala zakres jego obowiązków, a według § 13 pkt 1 statutu, stosunek pracy z dyrektorem Szkoły nawiązuje osoba prawna prowadząca Szkołę. W wyjaśnieniu na pytanie na jakiej podstawie i od kiedy pełni funkcję dyrektora Szkoły oraz dlaczego organ prowadzący Szkołę nie nawiązał z nim, jako dyrektorem Szkoły stosunku pracy Pan Marek Runowski podał, że funkcję dyrektora Szkoły pełni od momentu wpisania jej do ewidencji niepublicznych szkół artystycznych, na podstawie decyzji Zarządu Fundacji. Dyrektor Szkoły, do dnia zakończenia kontroli NIK (16 maja 2014 r.), przedmiotowej decyzji Zarządu Fundacji nie przedłożył a w wyjaśnieniu nie wskazał jej cech identyfikacyjnych. Według statutu Fundacji, jej organy (tj. Rada oraz Zarząd) podejmują decyzje w formie uchwał.

(akta kontroli, str. 31, 33, 817, 822, 837-873)

2. Dokumentacja Szkoły, w okresie objętym kontrolą, prowadzona była w sposób nie umożliwiający ustalenia faktycznej liczby uczęszczających do niej uczniów. Wykazywana liczba uczniów wynosiła:

a) według zapisów w księdze uczniów: 83 w roku szkolnym 2012/2013 oraz 115 w roku szkolnym 2013/2014, przy czym zapisy były zdezaktualizowane, głównie z powodu nieewidencjonowania większości przypadków skreślenia ucznia z listy uczniów. Data wypisania ucznia ze Szkoły nie była dokumentowana;

b) według odrębnie sporządzanych corocznie zestawień uczniów w danym roku szkolnym : 76 uczniów w roku szkolnym 2012/2013 oraz 88 uczniów w roku szkolnym 2013/2014;

---

⁵ Dz. U. Nr 224, poz. 1345.

c) według rozliczeń dotacji podmiotowych: 73 uczniów w roku szkolnym 2012/2013 a w roku szkolnym 2013/2014 – 87 uczniów do listopada 2013 r. i 85 uczniów od grudnia 2013 r.

d) według zapisów w dziennikach zajęć: od 74 uczniów w styczniu 2013 r. do 72 uczniów w okresie od maja do sierpnia 2013 r. oraz od 84 uczniów w październiku 2013 r. do 82 uczniów w okresie od listopada 2013 r. do lutego 2014 r.

W dokumentacji Szkoły nie było arkuszy organizacyjnych na rok szkolny 2012/2013 oraz 2013/2014. Natomiast dyrektor Szkoły przedłożył wydruk z elektronicznej bazy danych aneksu do arkusza organizacyjnego na bieżący rok szkolny opracowanego w dniu 13 grudnia 2013 r. W ww. aneksie podano, iż do Szkoły uczęszcza 85 dzieci.

Według § 23 statutu Szkoły, szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym określa arkusz organizacyjny szkoły, opracowany przez dyrektora Szkoły do 30 kwietnia każdego roku. Arkusz organizacyjny, po uzyskaniu pozytywnej opinii organu nadzorującego zatwierdza osoba prawna prowadząca Szkołę w terminie do 30 maja danego roku. Podejmowanie uchwał o skreśleniu ucznia z listy uczniów Szkoły należało, stosownie do § 16 ust. 1 pkt 3 statutu Szkoły, do kompetencji rady pedagogicznej, a obowiązek prowadzenia i przechowywania dokumentacji Szkoły, zgodnie z odrębnymi przepisami, nałożony został dyspozycją § 3 ust. 3 statutu Szkoły. W ocenie NIK, nieprzestrzeganie wyżej przytoczonych postanowień statutu Szkoły miało wpływ na brak możliwości ustalenia faktycznej liczby uczniów Szkoły w kontrolowanym okresie, a tym samym, na brak możliwości prawidłowego ustalenia należnej kwoty dotacji.

(akta kontroli, str. 35, 619-738, 817)

3. Dyrektor Szkoły, pismem z dnia 10 lutego 2014 r., poinformował dyrektora Centrum o zrealizowaniu zaleceń zawartych w protokole kontroli z dnia 16 grudnia 2013 r., poprzez m.in. zaktualizowanie statutu Szkoły oraz wewnątrzszkolnego systemu oceniania, opracowanie procedur, w tym procedury ewidencji uczniów i sprawozdawczości związanej z dotacją otrzymywaną na działalność Szkoły.

Wyniki kontroli NIK wskazują na to, że większość zaleceń pokontrolnych nie została zrealizowana. Tym samym, w ocenie NIK, skierowana do dyrektora Centrum informacja o zrealizowaniu zaleceń pokontrolnych, była niezgodna ze stanem faktycznym.

(akta kontroli, str. 69-76, 875-964)

4. Szkoła prowadziła działalność w udostępnionych salach, w sposób niezgodny z zasadami określonym w umowie najmu zawartej w dniu 29 października 2012 r. pomiędzy Fundacją a Szkołą Podstawową, wraz z aneksem z dnia 4 października 2013 r.

Dyrektor Szkoły, w czasie oględzin pomieszczeń wykorzystywanych do prowadzenia działalności dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczej wskazał 7 pokoi, jako sale wynajmowane do prowadzenia działalności przez Szkołę, tj. 5 sal lekcyjnych oznaczonych numerami 201, 202, 208, 210, 212 oraz aulę oznaczoną numerem 211 i salę oznaczoną numerem 213. Umową najmu z dnia 29 października 2012 r. Szkoła Podstawowa Nr 62 w Poznaniu udostępniła z kolei 3 sale o numerach 211, 241 i 215 do prowadzenia, w okresie od 29 października 2012 r. do 30 czerwca 2015 r., zajęć przez Szkołę w poniedziałki, środy i piątki w godzinach od 14.15 do 15.50. Aneksem do ww. umowy, zawartym w dniu 4 października 2013 r., zwiększono natomiast liczbę udostępnionych sal do sześciu, oznaczonych numerami 209, 210, 211, 212, 214 i 215 od poniedziałku do piątku w godzinach od 13.00 do 19.00. Z treści zawartych umów nie wynikało prawo dostępu dzieci do szatni szkolnej oraz do sanitariatów.

Dyrektor Szkoły, w wyjaśnieniu podał, że zmiana sal wykorzystywanych na potrzeby działalności Szkoły nastąpiła w wyniku ustnych uzgodnień z dyrektorem Szkoły Podstawowej i związana była z koniecznością wstawienia nabytych instrumentów muzycznych. Zapewnienie dostępu uczniów do wszystkich pomieszczeń wspólnych uzgodnione zostało również ustnie z dyrektorem Szkoły Podstawowej.

(akta kontroli, str. 613-614, 739-741, 822)

5. W kontrolowanym okresie nie były, w pełnym zakresie, przestrzegane warunki dotyczące odpłatności za sale udostępniane Szkole. Szkoła Podstawowa Nr 62 w Poznaniu obciążała Fundację czynszem za wynajem sal. Czynsz ten był finansowany środkami dotacji podmiotowej w kwotach: 539,99 zł za styczeń 2013 r., 900 zł za okres od lutego do kwietnia 2013 r., 855 zł za maj i czerwiec 2013 r., 450 zł za wrzesień 2013 r., 1.245 zł za październik 2013 r., 2.080 zł w listopadzie 2013 r. i w styczniu 2014 r. oraz 1.350 zł w lutym 2014 r. Ww. kwoty czynszu obejmowały od października 2013 r. należność za wynajem powierzchni reklamowej (300 zł w październiku i w grudniu), a od listopada 2013 r. także należność za środki czystości (160 zł w listopadzie). Umowa zawarta ze Szkołą Podstawową Nr 62 w Poznaniu nie przewidywała wynajmu powierzchni reklamowej oraz kosztów sprzątnięcia udostępnionych sal lekcyjnych lub udostępniania środków wykorzystanych do utrzymania ich czystości. Odpłatność za udostępnienie sal na prowadzenie działalności Szkoły określona została do dnia 3 października 2013 r. następująco: w zamian za opłatę najmu pomieszczeń Fundacja zakupi pomoce dydaktyczne do zajęć nauki i dokona drobnych remontów w szkole, (bez uszczegółowienia zakresu lub wartości), a od 4 października 2013 r., w następujący sposób: stawka za wynajem pomieszczeń będących przedmiotem umowy najmu wynosi 2.000 zł brutto, a najemca będzie uiszczał opłatę za wynajem sal w ratach miesięcznych z dniem pierwszego danego miesiąca”.

(akta kontroli, str. 341-350, 493, 495, 521, 535, 589, 591, 595, 603, 607, 739-741)

6. NIK wskazuje na nieprawidłowości dotyczące ewidencjonowania instrumentów muzycznych sfinansowanych środkami dotacji podmiotowej i oznaczania ich numerami inwentarzowymi. Skutkowało to brakiem możliwości ustalenia, czy wszystkie instrumenty sfinansowane dotacją były wykorzystywane w procesie dydaktycznym prowadzonym przez Szkołę.

Wymóg prowadzenia ewidencji analitycznej dla środków trwałych wynika z uchwał Fundacji z dnia 2 stycznia 2013 r. i z dnia 2 września 2013 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości. W dniu oględzin pomieszczeń wykorzystywanych do prowadzenia działalności przez Szkołę, tj. 11 kwietnia 2014 r., w salach lekcyjnych i w auli znajdował się jeden fortepian i 6 pianin, a w pomieszczeniu gospodarczym: ksylofon oraz werbel, które wskazane zostały przez dyrektora Szkoły jako instrumenty będące własnością lub w dyspozycji Fundacji (na podstawie umów zakupu lub umów leasingu). Na 3 pianinach były wywieszki inwentarzowe o treści wskazującej na to, że stanowią one środki trwałe Szkoły Podstawowej Nr 26 w Poznaniu. Na pozostałych instrumentach nie było wywieszek z numerami inwentarzowymi środków trwałych. Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 62 w Poznaniu w udzielonej kontrolerowi NIK informacji podał, że 3 pianina omyłkowo oznaczone zostały podczas przeprowadzanej w grudniu inwentaryzacji uzupełniającej wywieszkami inwentarzowymi świadczącymi, że są one własnością szkoły. Faktycznie, są one własnością Fundacji. W kontrolowanym okresie, Fundacja sfinansowała środkami dotacji zakup ksylofonu oraz 4 pianin, które zaewidencjonowane zostały w ewidencji środków trwałych Fundacji. Z uwagi na brak wpisu w ewidencji środków trwałych cech identyfikacyjnych 2 pianin o wartości jednostkowej 3.900 zł oraz 4300 zł, zakupionych na podstawie faktury z dnia 4 listopada 2013 r., w których nie wpisano także ich cech identyfikacyjnych, w toku

kontroli brak było możliwości ustalenia, czy te 2 instrumenty wykorzystywane były w procesie dydaktycznym realizowanym przez Szkołę. W udostępnionych Szkole pomieszczeniach nie było, w dniu oględzin, pianina Roland FP-7F. Instrument ten o wartości 6.990 zł, zakupiony na podstawie faktury wystawionej w dniu 25 marca 2013 r. wpisany został do ewidencji środków trwałych Fundacji pod numerem inwentarzowym 2013/01.

(akta kontroli, str. 341-350, 526, 613- 618, 747-753)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK, w związku z wyżej omówionymi ustaleniami kontroli, w dniu 8 maja 2014 r. zlecił dyrektorowi Centrum Edukacji Artystycznej przeprowadzenie kontroli sprawdzającej wykonanie wniosków pokontrolnych. Do dnia zakończenia niniejszej kontroli NIK (16 maja 2014 r.) Centrum nie przekazało wyników tej kontroli.

(akta kontroli, str.965)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Wykorzystanie i rozliczanie dotacji podmiotowych udzielonych z budżetu państwa na podstawie art. 90 ust. 4c ustawy o systemie oświaty.

Opis stanu
faktycznego

2.1. W okresie objętym kontrolą, Centrum przekazało dotacje podmiotowe na finansowanie działalności Szkoły w wysokości 249.491 zł, w tym: 211.071 zł w 2013 r. oraz 38.420 zł w styczniu i lutym 2014 r.

Ww. środki przekazywane były co miesiąc, począwszy od marca 2013 r., przy czym w marcu przekazano dotacje w wysokości stanowiącej równowartość trzykrotnej wielkości miesięcznej w okresie pierwszych trzech kwartałów 2013 r., a w grudniu 2013 r. przekazano dodatkowo kwotę 20.011 zł tytułem rozliczenia rocznego. Środki dotacji podmiotowych przekazywane były na rachunek bankowy Fundacji. Począwszy od stycznia 2014 r. były one przekazywane na rachunek bankowy wyodrębniony dla przychodów dotacji podmiotowych przeznaczonej na działalność Szkoły. Według art. 90 ust. 4e ustawy o systemie oświaty, w brzmieniu obowiązującym w kontrolowanym okresie, dotacje przekazywane są na rachunek bankowy szkoły w 12 częściach w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca.

(dowód: akta kontroli str. 754-768)

2.2. Szkoła nie była objęta kontrolami w zakresie wykorzystania dotacji podmiotowych.

(dowód: akta kontroli str. 818,829)

2.3. W dokumentacji Szkoły przedstawionej w toku kontroli NIK nie było wniosku o dotację na 2013 r.⁶ Wniosek o udzielenie dotacji na 2014 r. sporządzony został w dniu 27 września 2013 r. przez prezesa Zarządu Fundacji. Został on skierowany do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, za pośrednictwem Centrum i w dniu sporządzenia wysłany do Centrum, z zachowaniem terminu określonego w art. 90 ust. 4c ustawy o systemie oświaty.

(dowód: akta kontroli str. 769-770, 818, 837-864)

2.4. Szkoła sporządzała rozliczenia dotacji podmiotowej za każdy miesiąc, w którym otrzymała środki. Pierwsze rozliczenie dotacji sporządzone zostało w dniu 3 kwietnia 2013 r. za okres od stycznia do marca 2013 r. i dotyczyło środków otrzymanych w dniu 25 marca 2013 r., a kolejne rozliczenia - za okresy miesięczne. Rozliczenia

⁶wydruk wersji elektronicznej tego wniosku dyrektor Szkoły przedłożył, po kilkakrotnych monitach, w dniu 30 kwietnia 2014 r.

dotacji sporządzane były w terminach określonych w § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 12 sierpnia 2010 r. w sprawie dotacji przyznawanych niepublicznym szkołom artystycznym⁷, tj. w okresie do 5 dnia miesiąca następującego po miesiącu w którym nastąpiło przekazanie miesięcznej części dotacji, a w przypadku gdy dniem tym była sobota – w pierwszym dniu roboczym następującym po tym dniu.

W rozliczeniach dotacji wykazywano dane dotyczące: rzeczywistej liczby uczniów oraz wysokości otrzymanej dotacji i kwot wydatków ogółem oraz w wyodrębnionych grupach za okresy sprawozdawcze, a także narastająco od początku roku.

W czasie kontroli ustalono, że dane o wysokości poniesionych wydatków oraz o wysokości otrzymanej w grudniu 2013 r. dotacji były niezgodne ze stanem faktycznym. Brak było też możliwości sprawdzenia rzetelności wykazywanej rzeczywistej liczby uczniów w okresach sprawozdawczych, z uwagi na prowadzenie frekwencji uczniów w sposób uniemożliwiający jednoznaczne ustalenie tych wielkości.

(dowód: akta kontroli str.341-350, 619-620, 754-783)

2.5. Stosowany przez kontrolowaną jednostkę sposób ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych nie umożliwiał ustalenia, czy środki otrzymanej w 2013 r. dotacji podmiotowej zostały prawidłowo wykorzystane.

Organ prowadzący Szkołę nie otworzył bieżącego rachunku bankowego lub subkonta do niego, przeznaczonego dla wpływów środków dotacji oraz rozchodów tych środków w 2013 r. Nie było też prowadzone w 2013 r. wyodrębnione konto do ewidencjonowania kosztów finansowanych środkami dotacji podmiotowej a także wydatków tych środków, Skutkowało to brakiem możliwości ustalenia jakie konkretne koszty finansowane były w 2013 r. ww. środkami⁸.

W okresowych rozliczeniach dotacji za 2013 r., dyrektor Szkoły wykazał, iż łączne wydatki dotacji podmiotowych w 2013 r. wynosiły 258.302,77 zł, podczas gdy przychody dotacji wynosiły tylko 211.071 zł, a w czasie kontroli NIK przedłożył dokumenty świadczące o kosztach dofinansowanych ww. środkami w niższej kwocie (254.311,98 zł). W styczniu i lutym 2014 r. środki dotacji podmiotowej (w części dotyczącej tych miesięcy) nie zostały w ogóle wykorzystane. W okresie tym przychody środków dotacji wynosiły 38.420 zł i pozostawały, do dnia rozpoczęcia niniejszej kontroli NIK, na stanie wyodrębnionego rachunku bankowego Fundacji.

W okresowych rozliczeniach dotacji sporządzanych za 2013 r. wykazywano wydatki w grupach: wynagrodzenia wraz z pochodnymi oraz pomoce dydaktyczne (w każdym miesiącu okresu objętego kontrolą), pozostałe wydatki (do października 2013 r.) materiały i wyposażenia oraz pozostałe wydatki obejmujące energię elektryczną, centralne ogrzewanie, wodę i gaz (od listopada 2013 r.), a także począwszy od stycznia 2014 r. w grupie wynajem sal lekcyjnych. Wydatki w ww. grupach wykazywane były w wysokościach niezgodnych z danymi wynikającymi z przedłożonych w czasie kontroli NIK dokumentów oraz z prowadzonych przez Fundację zestawień kwot wydatków dotacji. Do października 2013 r. wydatki wykazywane były w 3 grupach wobec obowiązujących 4 grup.

(dowód: akta kontroli str. 341-350, 755-767, 771-783, 786-810)

Według okresowych rozliczeń dotacji, nie zaistniał przypadek niewykorzystania w pełnej wysokości otrzymanej w 2013 r. dotacji podmiotowej na funkcjonowanie

⁷ Dz. U. Nr 162, poz. 1091

⁸ W trakcie kontroli przedstawiono jedynie podręczny wykaz kwot wydatków finansowanych z dotacji, który nie był jednak powiązany z ewidencją księgową kontrolowanej jednostki.

Szkoły. Z dokumentów przedłożonych w czasie kontroli NIK wynika, że środkami dotacji finansowano wydatki bieżące w tym, zakup instrumentów, i innych pomocy dydaktycznych oraz wyposażenia w sprzęt biurowy typu komputer, kopiarka, lodówka, mikrofalówka, artykuły spożywcze.

(dowód: akta kontroli str. 341-350, 771-783)

Analiza dokumentów przedłożonych do czasu zakończenia kontroli NIK (16 maja 2014 r.) przez dyrektora Szkoły wykazała brak możliwości jednoznacznego ustalenia, czy otrzymane środki dotacji wykorzystane zostały wyłącznie na pokrycie wydatków bieżących Szkoły, związanych z realizacją zadań w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, w tym profilaktyki społecznej. Kontrola wskazanych przez dyrektora Szkoły dowodów, dokumentujących koszty sfinansowane środkami dotacji (nie dotyczy głównie zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składek ZUS, których dyrektor Szkoły, mimo kilkakrotnych wezwań nie przedłożył) wykazała, że wszystkie przedłożone dokumenty wystawione zostały na Fundację, jako nabywcę towarów, materiałów i usług.

(dowód: akta kontroli str.341-612, 837-869)

Z dokumentów przedłożonych w czasie kontroli NIK wynika, że środkami dotacji dofinansowane były wynagrodzenia nauczycieli zatrudnionych w roku szkolnym 2013/2014 na podstawie umowy o pracę (2 nauczycieli zatrudnionych od 1 września 2013 r., 1 nauczyciela zatrudnionego od 1 października 2013 r. i 1 nauczyciela zatrudnionego od 1 grudnia 2013 r., przy czym każdy z nich zatrudniony został na czas określony tj. do dnia 31 sierpnia 2014 r). Środkami dotacji finansowano w kontrolowanym okresie także wynagrodzenia wypłacane osobom wykazanym w zestawieniu sporządzonym przez dyrektora Szkoły na potrzeby niniejszej kontroli, jako członkom Rady Pedagogicznej, a także 8 innym osobom, tytułem wykonania przedmiotu umów o dzieło, tj. m.in. opracowania autorskich programów nauczania lub autorskich programów warsztatów metodycznych dla nauczycieli. Okres realizacji ww. umów wskazywany był jako jeden lub kilka miesięcy, przy czym z 11 osobami, z którymi zostały one zawarte na lata szkolne objęte kontrolą, termin realizacji tych umów wskazany został na 30 czerwca 2013 r., a następnie na okres od 1 sierpnia 2013 do 30 września 2013 r. W ww. umowach o dzieło nie zawarto postanowień dotyczących powierzenia wykonawcom prowadzenia zajęć dydaktycznych w Szkole. W rachunkach wystawionych na podstawie ww. umów o dzieło, jako przedmiot prac nimi zafakturowanych podawano: „wykonanie pracy zgodnie z umową o dzieło” ze wskazaniem jej numeru i daty zawarcia.

Z uwagi na przedstawiony wyżej sposób formułowania przedmiotu umów o dzieło i okresu ich realizacji oraz ze względu na brak wskazywania w wystawionych rachunkach okresu faktycznej realizacji przedmiotu umowy, brak jest możliwości ustalenia czy osoby prowadzące zajęcia dydaktyczne na ich podstawie pobierały wynagrodzenia za okres ferii lub wakacji.

(dowód: akta kontroli str. 79-340, 351-492)

Do przedłożonych w trakcie kontroli NIK, okresowych rozliczeń dotacji za okres od stycznia do listopada 2013 r. oraz od stycznia do lutego 2014 r., Centrum nie zgłaszało uwag. W przypadku rozliczenia dotacji za grudzień 2013 r., w którym zaniżona została o 20.011 zł wysokość otrzymanych środków, Centrum pismem z dnia 4 marca 2014 r. wystąpiło o zwrot dotacji w ww. kwocie, jako pobranej w nadmiernej wysokości. Skutkiem powyższego, dyrektor Szkoły, w dniu 14 marca 2014 r. sporządził korektę rozliczenia dotacji za ten miesiąc. Polegała ona na zwiększeniu o 20.011 zł wysokości środków dotacji otrzymanych z Centrum w 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 784-785, 819, 829)

2.6. Szkoła, w kontrolowanym okresie, nie pobierała środków publicznych z innych źródeł, niż dotacje podmiotowe z budżetu państwa otrzymywane na podstawie art. 90 ust. 4c ustawy o systemie oświaty. W tabeli, sporządzonej w czasie kontroli NIK, dyrektor Szkoły wykazał, że Fundacja uzyskała przychody na finansowanie działalności Szkoły w postaci wpisowego i czesnego oraz dotacji podmiotowej w łącznej wysokości 433.453 zł w 2013 r. oraz 86.026 zł w 2014 r. (do lutego). Z tych danych wynika, że udział otrzymanej dotacji podmiotowej w przychodach ogółem stanowił 48,7% w 2013 r. oraz 44,7% w 2014 r. W tym samym zestawieniu, dyrektor Szkoły, wykazał, że koszty funkcjonowania Szkoły wynosiły 246.927 zł w 2013 r. oraz 95.286 zł w 2014 r., nie przedkładając jednak - pomimo stosownego żądania - dowodów potwierdzających ich wysokość. Z dokumentów przedłożonych w czasie kontroli NIK wynika natomiast, iż koszty funkcjonowania Szkoły, dofinansowywane środkami dotacji, wynosiły 254.312 zł w 2013 r. oraz 51.834 zł w 2014 r. Z tych danych wynika więc, że środki dotacji podmiotowej pokrywały 83,00% kosztów 2013 r. oraz 74,1% kosztów 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 812)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wniosek o udzielenie dotacji na 2014 r. dla Szkoły nie spełniał wymogów określonych w § 3 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 12 sierpnia 2010 r. w sprawie dotacji przyznawanych niepublicznym szkołom artystycznym⁹. We wniosku nie wskazano bowiem numeru rachunku bankowego szkoły oraz pełnej nazwy i adresu banku prowadzącego jej rachunek. Ponadto, wskazano w nim zaświadczenie o wpisie szkoły do ewidencji niepublicznych szkół artystycznych (wydane w dniu 9 marca 2010 r.), zawierające zdezaktualizowane dane w zakresie: adresu prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz nazwy Szkoły, które zmienione zostały w ewidencji stosownie do aneksu Nr 1 z dnia 16 kwietnia 2012 r. do zaświadczenia z dnia 9 marca 2010 r. oraz zaświadczenia o zmianie danych z dnia 15 lipca 2013 r. W dokumentacji Szkoły brak było dowodu dokumentującego, iż do wniosku dołączono kopię zaświadczenia potwierdzającego wpis Szkoły do ewidencji niepublicznych szkół artystycznych oraz kopię decyzji przyznającej Szkole uprawnienia szkoły publicznej, wymagane dyspozycją § 3 ust. 3 ww. rozporządzenia. Na wniosku nie przystawiono, wymaganej wzorem wniosku, pieczętki imiennej osoby podpisującej.

W wyjaśnieniu, dyrektor Szkoły podał, iż najprawdopodobniej wykazał dane dotyczące rachunku bankowego we wniosku o udzielenie dotacji sporządzonym w dniu 27 września 2013 r., omyłkowo danych tych nie ujął na sporządzonej ręcznie kopii tego pisma (przedłożonego w czasie kontroli NIK). Uaktualnione dane rachunku bankowego podał w sporządzonym załączniku nr 2, stanowiącym odpowiedź na pismo Centrum z dnia 31 października 2013 r.

(dowód: akta kontroli str.769-770, 813-816, 829)

2. W dokumentacji Szkoły brak było dowodów wysłania do Centrum sporządzonych rozliczeń dotacji, co uniemożliwiało dokonanie ustaleń poświadczających wywiązywanie się z obowiązku terminowego przekazywania ich do Centrum.

Dyrektor Szkoły, w wyjaśnieniu potwierdził brak dowodów wysłania rozliczeń dotacji pocztą. Jednocześnie wskazał daty przesyłania drogą elektroniczną do Centrum rozliczeń dotacji za okres od kwietnia 2013 r. do lutego 2014 r. Rozliczenia za 3 okresy miesięczne (spośród 11 wskazanych) wysłane zostały drogą elektroniczną po terminie określonym § 5 ust. 1 ww. rozporządzenia, mianowicie w dniu 6 sierpnia

⁹ Dz. U. Nr 162, poz. 1091

2013 r. – rozliczenie za lipiec 2013.r, w dniu 7 listopada 2013 r. – rozliczenie za październik 2013 r., w dniu 6 grudnia 2013 r. – rozliczenie za listopad 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 771-783, 828-832)

3. W okresowych rozliczeniach dotacji wykazywano niewynikające z prowadzonej dokumentacji dane o rzeczywistej liczbie uczniów, co świadczy o nieprzestrzeganiu wymogów określonych w art. 90 ust. 4c ustawy o systemie oświaty.

Wykazywana w rozliczeniach dotacji rzeczywista liczba uczniów (tj. 73 w miesiącach od stycznia do sierpnia 2013 r., 87 we wrześniu i październiku 2013 r. oraz rzeczywista liczba uczniów uczestniczących w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych, tj. 87 w listopadzie 2013 r. oraz 85 w miesiącach od grudnia 2013 r. do lutego 2014 r.) nie wynikała z dokumentacji Szkoły.

Według zapisów w księdze uczniów, liczba uczniów uczęszczających do Szkoły wynosiła 83 w okresie od stycznia do sierpnia 2013 r. oraz 115 w okresie od września 2013 r. do lutego 2014 r. W czasie kontroli NIK stwierdzono, że zapisy w ww. księdze nie były aktualizowane, co polegało głównie na nieewidencjonowaniu faktu wypisania ucznia ze Szkoły. Na podstawie zapisów w dziennikach lekcyjnych ustalono, że faktycznie do Szkoły uczęszczało: 74 uczniów w styczniu 2013 r., 73 uczniów w okresie od lutego do kwietnia 2013 r., 72 uczniów w okresie od maja do sierpnia 2013 r., 83 uczniów we wrześniu 2013 r., 84 uczniów w październiku 2013 r. oraz 82 uczniów w okresie od listopada 2013 r. do lutego 2014 r. Frekwencja uczniów ewidencjonowana i prowadzona była w sposób uniemożliwiający ustalenie za okresy miesięczne, rzeczywistej liczby uczniów uczestniczących w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w całym okresie objętym kontrolą. Wynikało to m.in. z tego, że nie ustalano poziomu frekwencji w obowiązkowych zajęciach dla każdego ucznia za okresy miesięczne, oraz dopuszczono do występowania przypadków ewidencjonowania w danym okresie wzajemnie wykluczających się informacji o frekwencji ucznia (np. odnotowano, w danym okresie, zarówno obecności ucznia na danych zajęciach obowiązkowych jaki i wykreślenie ucznia z listy obecności na innych obowiązkowych zajęciach).

Stosownie do dyspozycji art. 90 ust. 4c ustawy o systemie oświaty, od dnia 1 stycznia 2013 r. dotacje przysługują na każdego ucznia uczestniczącego w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w danym miesiącu, wynikających z ramowego planu nauczania.

(dowód: akta kontroli str. 619-716, 771-783)

4. W ww. rozliczeniach, sporządzonych za okresy miesięczne do października 2013 r. włącznie, nie wykazywano wysokości wydatków poniesionych na zakup materiałów i wyposażenia, mimo wymogu wynikającego z dyspozycji § 5 ust. 3 pkt 3 ww. rozporządzenia. Szkoła nie przestrzegała też postanowień § 5 ust. 2 pkt 2 ww. rozporządzenia, stanowiących o obowiązku zawierania w rozliczeniach dotacji, wykazu poniesionych wydatków w ramach realizacji zadań szkoły w zakresie kształcenia, wychowania i opieki. Wykaz wydatków środków z dotacji nie był sporządzany. W rozliczeniach podawano natomiast kwoty wydatków w wyodrębnionych grupach wydatków.

(dowód: akta kontroli str. 771-783, 818)

5. W kwotach nieprawidłowych wykazywane były łączne wydatki dotacji podmiotowej w każdym sporządzonym okresowym rozliczeniu dotacji. Wydatki za każdy rozliczany okres wykazywane były w wysokościach wyższych od 48,69 zł (w styczniu 2014 r.) do 47.231,77 zł (za grudzień 2013 r.) od kwot środków dotacji, którymi w okresie tym Szkoła dysponowała. Ponadto, w sprawozdaniu za listopad 2013 r., na skutek błędnego zsumowania kwot wydatków w poszczególnych

grupach, zaniżono kwotę ogółem wydatków narastająco o 7.211,78 zł. W rozliczeniu dotacji za listopad 2013 r. i za grudzień 2013 r. zawyżono z kolei o 2.232,00 zł wydatki ogółem narastająco, w wyniku błędnego dwukrotnego ujęcia ww. kwoty w grupie pozostałych wydatków oraz w grupie materiały i wyposażenie. W sporządzonej w dniu 14 marca 2014 r. korekcie rozliczenia za grudzień 2013 r. nie skorygowano wysokości wydatków o ww. kwotę.

W rozliczeniu dotacji za grudzień 2013 r. zaniżona została wysokość otrzymanych w tym miesiącu środków dotacji o kwotę 20.011 zł. Środki w tej kwocie przekazane zostały przez Centrum na rachunek Fundacji w dniu 20 grudnia 2013 r., tytułem rozliczenia rocznego dotacji. Szkoła dokonała korekty ww. rozliczenia, polegającej na uwzględnieniu kwoty 20.011 zł w wysokości otrzymanych środków dotacji dopiero w dniu 14 marca 2014 r., przesyłając ją pismem z dnia 17 marca 2014 r. do Centrum i to w związku z wezwaniem do zwrotu dotacji za 2013 r., pobranej w nadmiernej wysokości (tj. kwoty 20.011 zł wraz z odsetkami).

Na pytanie, dlaczego w miesięcznych rozliczeniach dotacji wykazywano wydatki w kwocie wyższej od środków którymi dysponowano i z jakich przyczyn nie zostały skorygowane rozliczenia za listopad i grudzień 2013 r., w których błędnie zsumowano poniesione wydatki, dyrektor Szkoły podał: „Wydatki za listopad i grudzień zostały naliczone prawidłowo. Błąd wystąpił w podsumowaniach wydatków narastająco, kwoty podsumowujące zostały błędnie wpisane i zostanie to niezwłocznie poprawione.”

W rozliczeniach dotacji wykazano wysokość poniesionych do dnia 31 października 2013 r. wydatków w kwocie 170.514,53 zł, podczas gdy w okresie tym przychody dotacji wynosiły 155.390 zł. W rozliczeniach dotacji za listopad 2013 r. wykazano wydatki w kwocie 52.426 zł wobec przychodów wynoszących 17.835 zł, a w grudniu wykazano wydatki w kwocie 33.130,24 zł wobec przychodów wynoszących 37.846 zł. Ww. fakty kontrolne potwierdzają, iż w okresowych rozliczeniach dotacji wykazywano wydatki w wysokościach wyższych od kwot dotacji, którymi dysponowano.

(dowód: akta kontroli str. 341-350, 754, 771-785, 828)

6. W okresowych rozliczeniach wykazano wydatki środków dotacji, w wysokościach niezgodnych z wynikającymi z przedłożonych w czasie kontroli NIK dokumentów, co polegało m.in. na:

a) zawyżeniu wydatków ogółem dotacji, poprzez podanie iż wydatki 2013 r. wynosiły 258.302,77 zł, podczas gdy faktyczne przychody tych środków wynosiły tylko 211.071 zł oraz podanie iż wydatki w styczniu i lutym 2014 r. wynosiły 50.830,51 zł, podczas gdy w okresie tym przychody ww. środków wynosiły tylko 38.420 zł i do dnia rozpoczęcia niniejszej kontroli NIK pozostawały na stanie rachunku bankowego;

b) zawyżeniu wydatków na wynagrodzenia wraz z pochodnymi, które wykazano w rozliczeniach w wysokości 167.768,49 zł w 2013 r. oraz 47.254,08 zł w 2014 r. Z przedłożonych w czasie kontroli NIK dokumentów na okoliczność poniesionych wydatków z ww. tytułu wynika, że koszty wynagrodzeń wraz z pochodnymi dofinansowane środkami dotacji wynosiły 160.864,11 zł w 2013 r. oraz 47.375,44 zł w 2014 r.;

c) wykazaniu w rozliczeniach wydatków na pomoce dydaktyczne w kwocie 59.678,36 zł w 2013 r. oraz 50,43 zł w 2014 r., podczas gdy z dokumentów przedłożonych w czasie kontroli NIK wynika, że koszty z ww. tytułu, dofinansowane środkami dotacji wynosiły 56.805,93 zł w 2013 r. oraz „0” w 2014 r.;

d) wykazaniu w rozliczeniach wydatków na materiały i wyposażenie w kwocie 26.903,92 zł w 2013 r., podczas gdy z dokumentów przedłożonych w czasie kontroli wynika, że koszty z ww. tytułu dofinansowane środkami dotacji wynosiły 10.215,39 zł w 2013 r. oraz 50,43 zł w 2014 r.;

e) wykazaniu w rozliczeniach pozostałych wydatków obejmujących energię elektryczną, centralne ogrzewanie, wodę i gaz w kwocie 3.952 zł w 2013 r. lub wynajem sal lekcyjnych w kwocie 3.526 zł w 2014 r., podczas gdy z dokumentów przedłożonych w czasie kontroli NIK wynika, że koszty z ww. tytułu dofinansowane środkami dotacji wynosiły 8.724,99 zł w 2013 r. oraz 3.430,00 zł w 2014 r.;

f) z dokumentów przedłożonych w czasie kontroli NIK wynika, że poza ww. kosztami poniesiono też pozostałe koszty dofinansowane środkami dotacji w łącznej kwocie 17.701,56 zł w 2013 r. oraz 978,00 zł w 2014 r., które obejmowały: prowadzenie zajęć z rytmiki (1.323, 00 zł w 2013 r. i 882,00 zł w 2014 r.), obsługę sekretariatu Szkoły (2.250,00 zł w 2013 r.), prowadzenie ksiąg rachunkowych Fundacji (1.230 zł w 2013 r.), sporządzenie sprawozdania finansowego Fundacji za 2012 r. (500,00 zł w 2013 r.), wynajem pomieszczeń innych, niż przeznaczone do prowadzenia procesu dydaktycznego Szkoły (1.509,00 zł w 2013 r. i 96,00 zł w 2014 r.), kopiowanie materiałów (1.785,99 zł w 2013 r.), strojenie pianin (1.260,00 zł w 2013 r.), opłata za upoważnienie i cło od zakupionych w USA kaset VHS (1.334,64 zł w 2013 r.), usługi transportowe i zakup biletów PKP (450,38 zł w 2013 r.), usługa fotograficzna (750,00 zł w 2013 r.), dorabianie kluczy (372,00 zł w 2013 r.), roczna opłata za utrzymanie serwera oraz domeny Szkoły (675,27 zł w 2013 r.), demontaż baneru jednostki wynajmującej Szkole sale lekcyjne (215,25 zł w 2013 r.), usługi cateringowe i artykuły spożywcze (2.577,37 zł w 2013 r.), zakup książek i słodyczy na nagrody dla dzieci (768,26 zł w 2013 r.), zakup choinki, ozdób choinkowych i akcesoriów do pakowania prezentów dla dzieci (700,40 zł w 2013 r.).

Dyrektor Szkoły, w wyjaśnieniu dlaczego w rozliczeniach dotacji za styczeń i luty 2014 r. wykazał wydatki środków dotacji w łącznej wysokości 50.830,51 zł, skoro otrzymane w tym okresie środki dotacji podmiotowej w łącznej kwocie 38.420 zł, pozostawały na rachunku bankowym, podał: „nie potrafię odpowiedzieć na to pytanie, gdyż nie rozumiem czego ono dotyczy”.

(dowód: akta kontroli str. 341-612, 771-785, 828)

7. Wśród kosztów sfinansowanych środkami dotacji, dyrektor Szkoły w czasie kontroli wykazał m.in.:

- rozliczenie i sporządzenie sprawozdania finansowego Fundacji za 2012 r. w wysokości 500,00 zł zafakturowane rachunkiem wystawionym przez osobę fizyczną w dniu 11 lutego 2013 r. na podstawie, według treści ww. rachunku, umowy o dzieło,
- prowadzenie ksiąg rachunkowych Fundacji łączną kwotą 1.230,00 zł zafakturowane rachunkami wystawionymi w dniach 30 września i 31 października 2013 r. przez Biuro Rachunkowe w Poznaniu,

Finasowanie środkami dotacji kosztów obsługi finansowej organu prowadzącego Szkołę nie mieści się w dyspozycji art. 90 ust. 3d ustawy o systemie oświaty.

(dowód: akta kontroli str. 341-350, 474, 529, 55, 742-746)

8. Wszystkie, umowy o wykonanie dzieła dotyczącego opracowania autorskiego programu nauczania dydaktycznego, na podstawie których wystawiane były rachunki finansowane środkami dotacji, w tym także umowy zawarte z dyrektorem Szkoły na rok szkolny 2012/2013, określały w identyczny sposób przedmiot umowy, tj.: „[1] opracowanie autorskiego programu nauczania, z uwzględnieniem

standardów obowiązujących w Społecznej Szkole Muzycznej i stopnia , nr 1 im., Edwina Gordona, [2] stworzenie autorskiego konspektu zajęć, [3] opracowanie i udostępnienie, określonym przez zamawiającego osobom, nowych autorskich materiałów dydaktycznych w zakresie objętym przedmiotem tych zajęć, w tym płyta CD, [4] opracowanie tematów, zadań, przygotowanie konspektów egzaminów i koncertów, [5] opracowanie kryteriów ocen, zrecenzowanie egzaminów z przedmiotu głównego osób określonych przez zamawiającego”.

Umowami o dzieło dotyczące opracowania autorskiego programu warsztatów metodycznych dla nauczycieli Szkoły sprecyzowano przedmiot dzieła następująco:.

- „[1] opracowanie autorskiego programu warsztatów metodycznych dla nauczycieli, z uwzględnieniem standardów obowiązujących w Społecznej Niepublicznej Szkole Muzycznej I stopnia w Poznaniu, [2] stworzenie autorskiego konspektu zajęć, [3] opracowanie i udostępnienie, określonym przez zamawiającego osobom, nowych autorskich materiałów dydaktycznych w zakresie objętym przedmiotem tych zajęć” - dotyczy umów zawartych w dniu 1 lutego 2013 r. z 2 osobami

- „[1] opracowanie autorskiego programu zajęć metodyczno-warsztatowych dla nauczycieli Społecznej Szkoły Muzycznej I stopnia Nr 1 Edwina E. Gordona, dotyczących autorskiej metodyki nauczania, [2] stworzenie autorskiego konspektu zajęć, [3] opracowanie i udostępnienie, określonym przez zamawiającego osobom, nowych autorskich materiałów dydaktycznych w zakresie objętym przedmiotem tych zajęć, [4] sporządzenie pisemnych odpowiedzi będących następstwem pytań związanych z merytorycznym przebiegiem zajęć prowadzonych zgodnie z autorskim programem szkolenia, [5] opracowanie tematów i zadań dla uczestników autorskiego programu szkolenia” – dotyczy 5 umów zawartych w okresie od 1 sierpnia do 1 grudnia 2013 r. przez członka Zarządu Fundacji z dyrektorem Szkoły, który jednocześnie pełnił funkcję prezesa Zarządu Fundacji.

W ww. umowach zawarte były zobowiązania autorów dzieł do przeniesienia na zamawiającego, przysługujących im do dzieła, autorskich praw majątkowych oraz zobowiązanie zamawiającego do wypowiedzenia się w terminie 7 dni w sprawie akceptacji przedłożonego przez wykonawcę programu.

Do czasu zakończenia kontroli, dyrektor Szkoły nie udokumentował faktycznego wykonania opracowań, będących przedmiotem umów o dzieło i ich związku z działalnością przez nią prowadzoną. Jako dokumenty świadczące o wykonaniu przedmiotu umów o dzieło sfinansowanych dotacją podmiotową, dyrektor Szkoły wskazał tylko umowy o dzieło oraz rachunki za wykonanie dzieła.

W wyjaśnieniu na pytanie, dlaczego nie egzekwuje od wykonawców dzieł dydaktycznych opracowań i innych dokumentów będących przedmiotem umów o dzieło dydaktyczne oraz stosownych dokumentów świadczących o przeniesieniu przez wykonawcę na zamawiającego autorskich praw majątkowych do wykonanego dzieła, a także z jakich przyczyn nie dokumentuje swojego stanowiska w sprawie przedmiotu umowy o dzieło, dyrektor Szkoły podał: „na tak sformułowane pytanie nie umiem odpowiedzieć”.

Kontrola przeprowadzona w grudniu 2013 r. przez wizytatorów Centrum wykazała, iż proces dydaktyczny realizowany był w Szkole na podstawie programów nauczania opracowanych przed dniem 1 września 2012 r. przez inne osoby, niż te którym wynagrodzenia za wykonanie dzieła dydaktycznego finansowano środkami dotacji w kontrolowanym okresie.

Przedstawione wyżej fakty, w ocenie NIK, budzą istotne zastrzeżenia, co do zasadności rozliczenia wypłaconych wynagrodzeń z tego tytułu, jako wydatki środków dotacji poniesione na finansowanie realizacji zadań Szkoły w zakresie

kształcenia, wychowania i opieki, określone w art. 90 ust. 3d ustawy o systemie oświaty.

(dowód: akta kontroli str. 58-60, 91-350, 878)

9. Na podstawie przedłożonych umów o dzieło, zawartych, według zestawienia sporządzonego przez dyrektora Szkoły, z osobami prowadzącymi zajęcia dydaktyczne w Szkole oraz na podstawie dokumentów księgowych ustalono, że środkami dotacji finansowane były wynagrodzenia 26 osób, w tym 5 osób z którymi nie zostały zawarte umowy:

- osoby, której sfinansowano środkami dotacji wynagrodzenie netto w kwocie 7.606,74 zł, na podstawie rachunków z dnia 5 listopada 2013 r. i 5 lutego 2014 r. na łączną kwotę brutto 8.359,74 zł,

- osoby, której sfinansowano środkami dotacji wynagrodzenie netto w łącznej kwocie 7.017,07 zł, na podstawie 5 rachunków wystawionych w okresie od 1 października 2013 r. do 5 lutego 2014 r. na łączną kwotę brutto 7.711,07 zł,

- osoby, której sfinansowano środkami dotacji wynagrodzenie netto w łącznej kwocie 6.902,06 zł, na podstawie 4 rachunków wystawionych w okresie od 5 listopada 2013 r. do 5 lutego 2014 r. na łączną kwotę brutto 7.584,06 zł,

- osoby, której sfinansowano środkami dotacji wynagrodzenie netto w kwocie 955,50 zł, na podstawie rachunku z dnia 6 marca 2013 r. wystawionego na kwotę brutto 1.050,50 zł i nie podpisanego przez wystawcę,

- osoby, której sfinansowano środkami dotacji wynagrodzenie netto w kwocie 500,00 zł, na podstawie rachunku z dnia 6 marca 2013 r. wystawionego na kwotę brutto 550,00 zł.

Osoby te nie zostały też wykazane przez dyrektora Szkoły jako prowadzące proces dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczy w Szkole.

W wyjaśnieniu na pytanie dlaczego i na jakiej podstawie wypłacono wynagrodzenia wystawcom ww. rachunków w łącznej kwocie brutto 25.043,37 zł, dyrektor Szkoły podał: odnośnie 3 osób – wpisani oni zostali do wydatków Szkoły „przez pomyłkę”, natomiast, 1 osoba przedłożyła rachunek za wykonanie dzieła w 2012 r. a 1 osoba brała udział w koncercie świątecznym w grudniu 2013 r.

W wyjaśnieniu złożonym wcześniej, w sprawie przyczyn nie prowadzenia odrębnej ewidencji środków trwałych będących w dyspozycji Szkoły (ewidencję środków trwałych prowadziła Fundacja), dyrektor Szkoły podał z kolei, że Fundacja nie prowadzi innej działalności statutowej poza prowadzeniem Szkoły. W świetle przytoczonego wyjaśnienia, brak było podstaw, zdaniem NIK, do sfinansowania środkami dotacji podmiotowej zlecenia i wypłacenia 3 osobom wynagrodzeń za dzieło w łącznej kwocie 23.654,87 zł brutto.

(dowód: akta kontroli str.79-85, 822, 829)

10. W rachunkach wystawianych na podstawie umów o dzieło, określających termin wykonania zadania do dnia 30 czerwca 2013 r. włącznie, zawyżana była wysokość wynagrodzenia. Polegało to na tym, że w rachunkach wykazywano wynagrodzenie netto w kwocie stanowiącej równowartość kwoty wynagrodzenia określonego w umowie o dzieło. Skutkowało to zawyżeniem wysokości zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz wysokości wynagrodzenia netto (do wypłaty). Z przedłożonych przez dyrektora Szkoły dokumentów wynika, że zafakturowane tymi rachunkami kwoty zostały sfinansowane środkami dotacji podmiotowej.

(dowód: akta kontroli str. 83-85)

11. Przedłożone do kontroli dokumenty finansowe, będące podstawą wydatkowania środków dotacji podmiotowej nie zawierały żadnego opisu dotyczącego przedmiotu zakupu oraz źródeł sfinansowania, ze wskazaniem daty i formy płatności. Ww. dokumenty nie zostały też sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz nie zostały zatwierdzone do wypłaty. Na dokumentach tych naniesiona została dekretacja, jednak bez podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania. Brak opisu dowodu księgowego w zakresie umożliwiającym powiązanie zafakturowanego kosztu z realizowanym przy jego udziale zadaniem, oraz brak cech potwierdzających fakt jego sprawdzenia i zatwierdzenia do wypłaty uniemożliwia rzetelną kontrolę prawidłowości wykorzystania dotacji otrzymanej na funkcjonowanie Szkoły.

Nieprawidłowości dotyczące braku wzmianki o dokonaniu sprawdzenia dowodów pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz brak podpisu osoby odpowiedzialnej za dekretację stanowiły naruszenie art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁰.

(dowód: akta kontroli str. 351-612)

Uwagi dotyczące badanej działalności

NIK zwraca uwagę na to, że zgodnie z dyspozycją art. 65 § 2 Kodeksu cywilnego, dla oceny faktycznej treści umowy, raczej należy brać pod uwagę to, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, niż opierać się na jej dosłownym brzmieniu. Opisane wyżej umowy o dzieło mogą zostać ocenione (przez właściwe organy: ZUS, sądy powszechne¹¹), jako umowy, których faktyczną treść stanowi świadczenie usług (umowy typu zlecenie). O tym, czy treść łączącego strony stosunku prawnego mieści się w zakresie umowy o dzieło, nie może decydować wyłącznie nazwa umowy, ale treść faktycznie realizowanych przez strony świadczeń.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność w badanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹², wnosi o:

1. Podjęcie działań mających na celu uregulowanie kwestii formalnego powierzenia funkcji dyrektora Szkoły.
2. Wykonanie zaleceń pokontrolnych zawartych w protokole z kontroli przeprowadzonej w grudniu 2013 r. przez wizytatorów Centrum, w tym niezwłoczne zapewnienie dokumentowania frekwencji uczniów w sposób zapewniający prawidłowe ustalenie wielkości należnej dotacji.
3. Wydatkowanie środków dotacji podmiotowej w sposób zgodny z art. 90 ust. 3d ustawy o systemie oświaty.
4. Rozliczanie dotacji podmiotowej w sposób zgodny ze stanem faktycznym i określony w § 5 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 12 sierpnia 2010 r. w sprawie dotacji przyznawanych niepublicznym szkołom artystycznym.

¹⁰ Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.

¹¹ Por. np. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie: III AUa 1785/12, LEX nr 1314708, czy też wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku w sprawie o sygn.. VII U 679/13 (niepublikowany).

¹² Dz.U. z 2012 r., poz.82 ze zm.

5. Dokonanie weryfikacji rozliczeń dotacji za okres objęty kontrolą NIK i dokonanie zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem.
6. Zaktualizowanie umowy o udostępnienie sal Szkoły Podstawowej Nr 62 do prowadzenia działalności Szkoły, z jednoczesnym doprecyzowaniem warunków ich udostępnienia.
7. Prawidłowe, tj. w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych składników mienia, ewidencjonowanie i oznaczanie środków trwałych oraz zinwentaryzowanie instrumentów muzycznych, będących środkami trwałymi, w celu ustalenia miejsc ich użytkowania.
8. Dokonywanie sprawdzenia dowodów księgowych oraz zamieszczanie na nich wzmianki o dokonaniu tej czynności, podpisu osoby odpowiedzialnej za dekretację oraz opisu umożliwiającego powiązanie zafakturowanego kosztu z realizowanym przy jego udziale zadaniem.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, dnia 23 maja 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler
Teresa Michalak
główny specjalista
kontroli państwowej

Dyrektor
Grzegorz Malesiński
Wicedyrektor

.....
podpis

.....
podpis